

Kruszwica - kolegiata ^[1]

Wysłane przez kdruzynska w czw., 2021-07-01 01:55

Na wschodnim brzegu Gopła wznosi się kolegiata pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła, będąca najlepiej zachowanym zabytkiem sztuki romańskiej w Polsce. To zbudowana w XI w. trójnawowa bazylika na planie krzyża łacińskiego, do której w XII w. dobudowano boczne kaplice, nadając jej wygląd charakterystyczny dla ówczesnych kościołów benedyktyńskich. Choć na przestrzeni lat świątynia była przebudowywana - w gotyku, baroku i w XIX w., to ostatecznie w latach 50. XX w. przywrócono jej romański wygląd.

Kościół zbudowany jest z ciosanego granitu i piaskowca. Jego wschodnia fasada tworzy ciekawą kompozycję pięciu półokrągłych absyd różnej wielkości. Ścianę południową zdobią trzy romańskie portale. Portal północny, zwany wrotami śmierci, jest zamurowany. Dawniej wynoszono tędy ciała zmarłych na przykościelny cmentarz. Masyw zachodni w dolnej części romański, posiada nadbudowaną późnogotycką wieżę. Na zewnętrznych murach świątyni odnaleźć można romańskie rytu o niewyjaśnionym pochodzeniu. W ścianie południowej widnieje znak w formie plecionego krzyża, przypominający swastykę. To tzw. „wirujący krzyż”, będący znakiem chroniącym chrześcijan przed szatanem.

Surowe, wręcz ascetyczne wnętrze świątyni przenosi w odległe czasy. Z romańskiego wyposażenia zachowała się, wykonana z piaskowca, XII-wieczna chrzcielnica w kształcie kielicha oraz granitowa kąpielnica. W trakcie prac prowadzonych w XX w. odkryto także dwie romańskie, kamienne mensy ołtarzowe.

Widniejące na granitowych ścianach świątyni rysy to ślady samego... diabła. Gdy do Polski nadeszło chrześcijaństwo, mieszkańcom trudno było pożegnać się ze Światowidem. Podjęto jednak decyzję o przyjęciu nowej wiary i budowie kościoła, który stanął w miejscu, gdzie do tej pory stał posąg Światowida. Kościelne śpiewy niosły się po całej okolicy. Nie spodobało się to leśnemu diabłu, który próbował sprowadzić na złą drogę tych, którzy zapuścili się w leśne ostępy. Próbował nawet ciskać wielkimi kamieniami w kierunku kościoła. I to na nic się zdało, żarliwe modlitwy mieszkańców kruszwickiego grodu, chroniły bowiem świątynię przed zniszczeniem. W pewną bezksiężycową noc, kiedy moc diabła była najsilniejsza, rzucił się on na kościół. Wbił swe szpony w kamienne mury i zaczął nimi szarpać. Na nic wówczas zdały się modlitwy, diabeł był blisko zburzenia świątyni. Nagle na niebie pojawiły się pierwsze promyki słońca, a z oddali zapiał kur. Wystraszony czart czmychnął szybko w leśne ostępy i tyle go widziano. Tak przynajmniej głosi legenda...

Kruszwica - kolegiata
Język Polski

adres strony: <http://paszport.kujawsko-pomorskie.travel/pl/kruszwica-kolegiata>

Odnosiniki

[1] <http://paszport.kujawsko-pomorskie.travel/pl/kruszwica-kolegiata>